

YUNANCA'dan TÜRKÇE'ye

ΟΙ ΨΗΦΙΔΩΤΕΣ ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ (Τα θέματα ελήφθησαν από τα απόκρυφα ευαγγέλια)

11- Ευαγγελισμός της Άννας.

Στη βόρεια πλευρά του εσωνάρθηκα, στον ανατολικό τοίχο κάτω από την καμάρα βρίσκεται η ψηφιδωτή εικόνα της Άννας, όπου την αναγγέλει ο άγγελος τη γέννηση της Μαρίας. Φέρουν καθαρά επιρροές της αρχαϊκής τέχνης το σπίτι, η μικρή πισίνα, τα δέντρα και οι άγγελοι που περιβάλλουν την Άννα. Με αυτά τα αντικείμενα δίνεται ένα βάθος, μια τρισδιάστατη εμφάνιση στην εικόνα.

14- Τα πρώτα επτά βήματα της Μαρίας. (Η Μαρία επταβηματίζουσα)

Βρίσκεται στα ανατολικά της καμάρας που χωρίζει το δεύτερο από το τρίτο τμήμα του νάρθηκα. Η μικρή Μαρία δοκιμάζει τα πρώτα βήματά της από την υπηρέτρια προς τη μητέρα της. Η υπηρέτρια με μια περίεργη πελερίνα που πετιέται από τον άνεμο, έχει τεντώσει τα χέρια της για να μπορεί να πιάσει τη Μαρία. **142**

MERYEM'İN HAYATINI ANLATAN MOZAIKLER

(Havari Apokriflerinin konularından alınmıştır.)

11-Anna'ya Meryem'in Doğacağı Müjdesi (Tebşir):

İç narteks kuzey kanadı, doğu duvarında ilk kemer içerisinde bir meleğin Anna'ya Meryem'in doğacağı müjdesini verişini. Tamamen Antik sanatı tesirli ev, havuz, ağaçlar ve melek figürleri Azize Anna'yı çevreler. Bu elemanlar ile derinlik tesirli sağlanmıştır.

14-Meryem'in İlk 7 Adımı:

Narteksin ikinci ve üçüncü bölümlerini ayıran kemerin doğu kısmında yer alır. Çocuk Meryem rüzgârdan savrulmuş enteresan pelerinli bakıcısının yanından annesine doğru ilk adımlarını atmaktadır. Olay simetrik bir yapının önünde cereyan etmektedir.

TÜRKÇE'den YUNANCA'ya

Apsis önü geniş, kubbemsi tonozda “Son Mahkeme” sahnesi:

Bizans resim sanatının bu en kalabalık sahnesi burada mimari unsurlara tam uyarak, büyük bir başarıyla resmedilmiştir. Panonun tam ortasında, etrafını saran hale ile diğer figürlerden ayrılmış, taht üzerinde oturan İsa figürü yerleştirilmiştir. Solda Meryem, sağda Vaftizci Yahya bu mahkemede insanlık için İsa'dan şefaet dileyen bir pozdadırlar. (Üçlü figürün bu pozu Deisis olarak bilinir.) Her iki yanda, sıralara oturmuş 12 Havari, arkada melekler ve diğer melekler grubu görülür.

Bunların üstünde, tonozun tam ortasında bir meleğin taşıdığı, cenneti sembolize eden salyangoz biçimi Bizans sanatında ilk defa olarak resmedilmiştir. Bu şekil, uçan meleğin taşıdığı tomanın açılıp savrulması, kırılmasından ortaya çıkmıştır.

İsa'ya çevreleyen halenin altında boş bir taht ile önünde diz çökmüş Âdem ile Havva bulunur. Hemen altta ise meleklerin, ruhların günahlarını tartıştığı sahnesi vardır. **129**

Η “ημέρα κρίσης” στο ημιθόλιο μπροστά από την αψίδα.

Εδώ απεικονίζεται η πιο πολυπληθής εικόνα της βυζαντινής τέχνης με μια πολύ μεγάλη αρμονία με τα αρχιτεκτονικά στοιχεία. Ακριβώς στο κέντρο του πίνακα απεικονίζεται ο Χριστός, κάθεται στο θρόνο της Δευτέρας Παρουσίας. Βλέπει προς τα δεξιά και έχει συγκώσει το χέρι Του αποδέχοντας τις ικεσίες. Από τις δύο πλευρές Του βρίσκονται η Μαρία και ο Ιωάννης Βαπτιστής και Τον ικετεύουν για την ανθρωπότητα. (Στη βυζαντινή τέχνη η σκηνή αυτή ονομάζεται “δέηση”). Εδώ πάλι απεικονίζονται οι 12 απόστολοι, και από πίσω τους οι άγγελοι και πλήθος κόσμου.

Πάνω απ' αυτή την εικόνα βρίσκεται ένας άγγελος και κρατάει ένα κοχλία. Ο κοχλίας συμβολίζει τον Παράδεισο και έχει “τυλιγθεί” για την ημέρα κρίσης και για τη Δευτέρα Παρουσία. Πάνω από τη σκηνή παρατηρούμε τον ήλιο, το φεγγάρι και τα αστέρια. Στη βυζαντινή τοιχογράφηση η εικόνα αυτή χρησιμοποιείται για πρώτη φορά. **145**